

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori întemeiată, la Orăștie în anul 1902

Redactor sufletesc:
ION I. MOȚA
Fondator:
Pr. **IOAN MOȚA**

Cereri de abonare și banii
pentru foaie se trimit pe adresa:
Administrația: „LIBERTATEA”
BUCUREȘTI II: Str. Popa Savu 56
Telefon: 2.19.74

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe 1 an 150 lei
Pe 6 luni 75 lei
Pe 3 luni 40 lei
Un număr singur costă 3 lei

Gazeta apare săptămânal
sub îngrijirea lui
VIOREL TRIFA

IUBIȚI CETITORI, VORBE DELA IONEL MOȚA

In casa voastră se întoarce un prieten drag: **G a z e t a „LIBERTATEA”**. Multă vreme n'am putut scoate gazeta pentru că vrăjmașii neamului românesc ne-au oprit-o. Mai întâi ne-au oprit să mai spunem că gazeta o conduce din ceruri mucenicul Ion I. Moța; după aceea nu ne-au lăsat să mai scriem nimic despre Legiune și Căpitan și nemulțumiți cu asta într-o bună zi nu ne-au lăsat să mai scriem chiar nimic și au dat poruncă să ni se oprească gazeta.

Dumnezeu nu ajută însă păcătosului. După ce au bătut în temnițe și au omorât pe toate cărările țării ceea ce am avut noi mai bun, vărsând sânge nevinovat de legionar, Dumnezeu i-a pedepsit pe călăi cu propria lor pierzare. Astăzi stau ei în temniță, iar tinerii legionari cântă cântecele lor pe tot cuprinsul României câtă ne-a mai rămas.

Iar noi suntem acum liberi să scoatem Gazeta „Libertatea” și s'o trimitem în satele și orașele românești pentru a fi de folos și învățătură oricărui plugar și muncitor român.

In gazeta noastră veți găsi învățătură legionară și vești din lume și țară. In ea veți găsi știri despre lucrarea Legiunii și despre camarazii legionari din toate părțile țării. In ea veți vedea chipuri cu lucrările cămășilor verzi și cu luptătorii de frunte ai Legiunii.

Vrem ca în Gazeta „Libertatea” să se scrie în duh curat legionar așa cum ne-a rămas dela Căpitanul, dela Ionel Moța și dela toți cei morți pentru Legiune.

La începutul lucrării noastre ne rugăm lui Dumnezeu ca în redactarea „Libertății” să ne învrednicească cu măiestria de gazetar pentru popor și cu dragostea de neam a Părintelui Moța dela Orăștie și să ne însuflețească de focul sfânt al credinței în Dumnezeu a lui Ionel Moța, mucenicul din Spania.

Rugați-vă și voi, dragi cetitori, pentru aceasta și ajutați-ne în munca noastră, cetind și răspândind „Libertatea”.

București, Octombrie 1940

VIOREL TRIFA

Libertatea trimite în primul ei număr un salut frătesc și camaraderesc către toți românii cari au rămas în afara granițelor țării

INDREPTAREA UNEI NEDREPTĂȚI

Se știe că guvernele jidănite cari au condus țara noastră dela război încoace au avut mare necaz pe Legiune, deaceia de la 1928 nenumărate au fost actele prin care ele au desființat organizațiile legionare. Mai întâi au desființat „Legiunea Arhanghelul Mihail”, pe urmă „Garda de Fer” — care după lege nici nu era — după aceea Gruparea Corneliu Zelea Codreanu și Partidul „Totul pentru țară”.

Dintre toate acestea cea din 1938 a fost cea mai diavolească, hotărând omorîrea tineretului românesc și între altele confiscarea tutu-

ror averilor organizației care și așa era atât de săracă.

Astăzi toată lumea văzând de partea cui este dreptatea guvernul a dat o lege prin care se hotărăște că toate desființările au fost nedrepte deaceia se șterg și mai hotărăște ca tot ceea ce s'a luat dela Legiune, prin confiscare sau prin vindere la licitație să se dea imediat înapoi.

Credem că Românii văd astăzi ce măsură dreaptă este asta și ce nedrepte au fost cele ce desființaseră Legiunea.

Fariseii spuneau despre Mântuitorul răstignit: să mai poftescă. Să poftescă acum și să mai facă ce a făcut, să se coboare de pe cruce și să se învie pe el însuși! Apoi râdeau satisfăcuți de isprava lor; erau siguri că pe această cale l'au biruit pe Dumnezeu, că sistemul a fost bun: să mai poftescă el acum! Nouă ni se spune azi tot așa: să mai poftiți. Cu toată infinita distanță dintre jertfa lui Dumnezeu-lisus și a noastră bieți oameni cari, prin păcatele omenești, isbutim însă a ne menține într-o luptă pentru binele altora — mentalitatea celor cari ne spun să mai poftiți! Este aceeași cu a Fariseilor ucigași ai lui Christos: siguranța că, prin violență și prin desființarea fizică a adversarului, va

fi strivită ideea lui, lumea nouă și

mai bună pe care el o dorește, pentru care el luptă și moare.

Și ar avea biruință adversarul nostru pe această cale, dacă n'ar fi cu noi abavărul și dreptatea românească dacă noi am fi, cum ni se spune distrugătorii unui viitor mai bun al acestui scump neam românesc.

Dar nu suntem.

De aceea autorii uciderii camaradului nostru, ca și inițiatorii sistemului „craniilor de lemn”, vor purta o nesfârșită povară în fața lui Dumnezeu, în fața Justiției viitoare și în judecata istoriei românești.

Iar tu mamă care, atunci când legionarii îți scoteau pe brațe din casă pe cel mai mare și scump copil, te tânguiai: „copilu' maichii, uite de ce nuntă ai avut parte”, — să știi că rodul acestei sfâșietoare nunți e mai plăcut lui Dumnezeu decât rodul de prunci cu care ți-ar fi înșeninat obositele bătrâneți.

(Articol scris cu prilejul morții lui Virgil Teodorescu).

FAMILIILE LEGIONARILOR CĂZUȚI

In lupta pentru biruința legionară au căzut foarte mulți camarazi. Au murit mai ales cei mai buni. Așa vrea Dumnezeu, ca să moară totdeauna ce este mai bun. Unii dintre cei mai încercați dintre Români sunt părinții și familiile celor ce au murit. Legiunea va avea totdeauna grijă de ei. Dacă copiii, frații sau soțiile lor n'au putut să se bucure cu noi, se cade ca măcar cei ce-au rămas să vadă cât de mândră este țara, că din jertfa celor căzuți s'a născut totuși o Românie nouă. Pentru cinstirea celor căzuți „Libertatea” va scrie în numerele viitoare felul cum au fost uciși acești camarazi. Cine dintre cetitorii noștri știe fel de fel de lucruri în legătură cu cei morți să ne scrie la Redacție ca să spicuim în gazeta noastră pe cele mai interesante.

Totodată aducem la cunoștința familiilor cari au pierdut pe cineva în luptele legionare că D-na Iridenta I. Moța, așa de greu încercată și d-sa în aceste lupte, a hotărât să dea abonamente de onoare — adică fără nici o plată — pentru toate familiile celor căzuți. Pentru a primi acest abonament este destul să ni se scrie o carte postală cu numele și adresa, specificându-se: „Familia legionarului cutare, mort în lupta legionară”.

Ajutorul legionar Va fi pace sau nu?

LEGIUNEA VINE IN AJUTORUL CELOR SĂRACI

Sunt atâția oameni săraci în țara noastră, încât fiecare dintre cei ce pot, trebuie să-i ajute. Statul singur nu poate face totul. Deaceia Legiunea urmând ordinul Căpitanului care zice: „AJUTĂ PE FRATELE TĂU CĂZUT IN SUFERINȚĂ!” s'a hotărât să facă o secție legionară pentru ajutorarea celor săraci și pentru alinarea suferințelor lor. Secția asta a primit numele de „AJUTORUL LEGIONAR”.

„Ajutorul legionar” face lucrarea următoare: ADUNĂ DELA CEI CE AU ȘI IMPARTE LA CEI CE N'AU. Sunt oameni mai înstăriți, precum și alții cari se mulțumesc cu puțin și care vor să ajute pe semenii lor cari n'au deloc. Aceștia dăruiesc „Ajutorului legionar” care le împarte apoi darul între săraci.

Deabia anunțată înființarea „Ajutorului legionar” și darurile au început să curgă cu grămadă. La București au fost cazuri înduioșătoare. O fetiță de muncitor în etate de 7 sau 8 ani care adunase într-o căsărie de pământ, vreme de câțiva ani, leu cu leu, peste 800 lei, a venit și i-a dat pe toți să se împartă la săraci. Iși poate oricine închipui cât de mult țin copiii la 1 leu pe care-l adună zi cu zi ca „să-și cumpere ceva”, cum zic ei. Fetița asta a venit și i'a dat. Sunt alții apoi, cari își dăruiesc inelele și cerceii. Darurile mai ales din lumea de jos. Cei

mai mici știu totdeauna ce înseamnă suferința. Muncitorii, prin corpul muncitoresc dela București, condus de legionarul Grozea, s'au înscris la

daruri cu un milion de lei. Aproape de necrezut. Ei cari muncesc cu sudoarea feții lor fiecare gologan, s'au hotărât să dea la alții mai săraci decât ei, din puținul lor și să strângă un milion de lei. Asta numai duhul legionar o putea face.

Pentru „Ajutorul legionar” poate da oricine și orice. Mai ales bani și îmbrăcăminte, sunt binevenite dela oricine.

Pentru aceia dintre cetitorii noștri cari pot și vor să contribuie și ei cu ceva la ajutorarea săracilor dăm următoarele informații:

Banii și lucrurile pentru „Ajutorul legionar” se dau la sediile organizației legionare din localitatea respectivă. Pentru orice sumă dată se dă chitanță pe loc. Banii pot să fie trimiși direct, depunându-se la Casa de Economii și Cecuri Poștale CEC în contul No. 13.

Colecte pentru adunarea de bani nu se fac. NIMENI NU ESTE ÎNSARCINAT SĂ STRÂNGĂ BANI PENTRU „AJUTORUL LEGIONAR”. Toți legionarii au ordin să îndrepte lumea care vrea să dea ceva, la sediu sau la Poștă, dar să strângă bani nu au voie. Măsura asta a fost luată pentruca să nu se apuce pun-gașii să strângă bani spunând că sunt legionari, înșelând astfel lumea. Sediul Central și Casieria Centrală a „AJUTORULUI LEGIONAR” sunt în București, Str. Roma No. 32—34.

Cei cari au ceva de dat să se adreseze deci Sediului Central din București sau la Sediile organizațiilor legionare din țară.

La noi se văd numai urmele războiului dintre Germania, Italia și Anglia.

Acolo însă lupta se dă zi de zi. Odată mai mult odată mai puțin dar nu încetează. Anglia nu vrea să dea înapoi dar de data asta și-a găsit ac de cojocul ei. Nu trece zi lăsată dela Dumnezeu ca avioanele germane să nu bombardeze orașele, fabricile, porturile și alte puncte militare engleze, sau să nu se scufunde vapoare de ale flotei britanice.

Și englezii n'au ce face. Nu îi pot opri. Este sigur că Germania mai așteaptă ca să le vie minte la cap englezilor și să facă odată pace Hitler nu vrea ca să moară oameni nevinovați pentruca așa vreau câțiva bogătași dela Londra. Dar

Germania se și pregătește. Zi și noapte fabricile germane fac arme de luptă împotriva englezilor. Până în cele din urmă sigur că tot ei vor învinge.

Întâlnirea dintre Hitler și Mussolini din săptămâna trecută a dat loc la fel și fel de svonuri. Unii au văzut în asta o ultimă încercare de pace. Alții au văzut în ea semnalul de atac. Noi nu știm decât atâta că atunci când Hitler și cu Mussolini se întâlnesc trebuie să fie ceva lucru mare la mijloc. Că va fi pace sau război pe mai departe iar nu știm. Un lucru însă îl știm sigur: de va fi și pe mai departe război va fi vai de pielea Angliei.

O lege bună

JIDANII NU POT FI STĂPANI DE PĂMÂNT LA ȚARĂ

Zilele trecute s'a dat o lege după care jidanii nu au dreptul să stăpânească nici ca proprietari, nici ca administratori, nici ca arendași, nici ca asociați, cu un cuvânt sub nici o formă și sub nici un motiv, pământuri la țară.

Așa că de acum înainte nici un jidan nu poate ține terenuri arabile, fânețe, izlazuri, bălți, iazuri, vii, conacuri, parcuri, livezi cu pomi pepiniere, crescătorii de animale și pășări, stupării, grădini de zarzavat sau grădini de flori.

Dacă cele mai sus numite se află astăzi pe mâna jidanilor, toate vor trece la

Stat, care va pune în locul jidanilor pe Românii noștri refugiați din ținuturile pierdute.

Ca jidani sunt socotiți toți aceia în vinele cărora curge sânge jidănesc, indiferent dacă ei sunt botezați sau nu și indiferent dacă unul din părinți e creștin sau nu. Asta pentruca sângele de jidan tot jidănesc rămâne iar dacă se amestecă cu cel creștin îl spurge și pe acela.

Că jidanii au fost scoși de pe pământul care se cade țăranilor români, e o măsură dreaptă, cuminte și de mult așteptată.

Din gazele streine

Ce scriu Nemții despre Biruința legionară

Într-o gazetă germană s'au scris despre biruința legionară din România, rândurile pe cari le dăm mai jos:

Odată cu abdicarea lui Carol, s'a pus capăt unei tiranii cum rareori se mai întâlneste în istorie și s'a început pentru poporul românesc o epocă de creație istorică.

Codreanu n'a fost un om politic, adică n'a fost șef de partid și vânător de putere. El a fost un înaintea văzător. Și lupta lui nu a fost o luptă de proporții trecătoare și nici condusă de interese, ci în el s'au concentrat speranțele poporului românesc, a cărui istorie și-a întrerupt firul dezvoltării sale firești în ultimele decenii, pentru a da loc luptelor dintre politicieni verosi, foarte puțin interesați de soarta poporului.

Codreanu se înșiră pe linia marilor luptători români ca: Mihai Viteazu, Ion Vodă cel Cumplit, Tudor Vladimirescu, Avram Iancu, Horia.

Poporul românesc nu a avut fericirea până acum să dispună singur de destinele sale. Mereu a fost subjugat, iar când avea ocazie să-și croiască un drum în istorie, sau i-a lipsit omul, care să-l îndemne și să-l concentreze, sau dacă l-a avut, l-a pierdut, trădându-l sau neînțelegându-l.

Și așa era să se întâmple și cu luptătorul Codreanu.

Dar lupta lui a fost așa de hotărâtă și marile lui calități au știut să fanatizeze tineretul în așa măsură, încât — atunci când a sosit ora decisivă — ei toți au știut să pună interesele neamului și soarta viitorului mai presus de viața lor proprie. „Cine știe să moară, nu va fi rob niciodată”. Aceasta era deviza sub care mărșăluia în istorie tineretul legionar, fanatizat de Căpitanul său.

Natural că noua situație politică din România trebuie să fie pusă în legătură și cu evoluția evenimentelor din Europa. S'ar putea deci spune, că într-o oarecare măsură, victoria Gârzii de Fier în România este victoria spiritului nou european și în România. Acest lucru este adevărat, din punct de vedere politic.

Dar dacă judecăm Legiunea lui Codreanu în adevăratele ei dimensiuni înțelegem că victoria de acum, prin venirea la putere, nu este decât un început al fazelor de realizare pe teren a unui program, pe care Căpitanul l-a insuflat tineretului său în seri târzii de vară, pe malul Mării Negre, sau în zile cețoase de toamnă, în timpul când frământau sub ploaie pământ pentru cărmăzizi, din care să zidească apoi o Românie legionară.

Și victoria aceasta, politic văzută, putea să vină și mai târziu, sau chiar nici odată. Esențialul, anume plămădirea sufletului nou, era încolțită și moartea tragică a Căpitanului a hrănit această semănță și i-a asigurat, într-un timp mai scurt sau mai îndepărtat, rodul plin de speranță pentru poporul românesc.

Codreanu a învins prin moarte, pentru că moartea lui însemna încă de pe atunci victoria Legiunii.

„Mormântul dela Jilava nu este nici decum sfârșitul... groaza morții iese la lumină... peste morminte mărșăluiește tineretul legiunei. Făclile ce singure s'au consumat, ca să luminezeze calea altora, nu se vor stinge niciodată.

„Pe deasupra pământestilor svârco-liri, ale celor mici și tirani, se aude strigătul de îndemn al nemuritorului Codreanu: „Camarazi din sate și orașe, dela munte și dela ses, credeți în viitorul României Legionare. Nici ura, nici infamia și nici chiar moartea nu-l mai poate opri!”

Așa se încheie adaosul publicat în cartea Căpitanului, „Pentru Legionari”, tradusă în limba germană, sub titlul: „Eiserne Garde”.

Lupta lui Codreanu și a generației sale a fost dela început înțeleasă în Germania, dela conducători, până la ultimul lucrător. Există o oarecare identitate de aspirațiuni și de construcție sufletească al conducătorilor. Și de aceia în tot timpul prigoanei, cum și acum la victorie, năvăliri nu s'a scris mai mult și mai însufletit despre Garda de Fier ca în Germania”.

Mergeti pe drumul muncii!

CUVINTE SPUSE DE MINISTRUL LEGIONAR IASINSCHI CĂTRE MUNCITORI

Săptămâna trecută s'a deschis la București la atelierele Grivița C.F.R. o cantină pentru muncitori. Cu acest prilej ministrul legionar Vasile Iasinschi s'a adresat muncitorilor cu următoarele cuvinte:

„Dă-ne nouă pâinea, cea de toate zilele”, spune rugăciunea ce o rostim întotdeauna.

Această pâine o câștigați cu sfăr-tare și cu muncă.

O câștigați încovoiați asupra u-neltelor voastre, pentru a aduce existența familiilor ce le purtați de grije și a face în același timp un serviciu țării.

Munciți, pentruca numai prin muncă se poate câștiga și pâinea și existența, sănătatea și onoarea.

Țara a pornit astăzi pe drumul dreptății. Vă asigur că este numai drumul muncii.

Pentru această dreptate ați suferit, pentru ea ați murit.

La începutul la care suntem astăzi, vă dau un sfat: lubiți-vă între

voi, ocrotiți-vă unii pe alții și nu vă urâți. Trebuie să ajungem un corp falnic cu care neamul să se poată mândri. Ascultați de superiori, cari vă iubesc și prin cari statul legionar va face pentru existența dv., ceea ce nu s'a făcut niciodată până acum.

Mergeți numai pe drumul muncii.

Și acum, împreună cu mine, să strigați din tot sufletul: Trăiască Regele Mihai I, trăiască Conducătorul statului român.

Ca un glas muncitorii au rostit aceste cuvinte, după care corul legionar a cântat: „Ștefan Vodă al Moldovei”.

D. ministru Iasinschi a trecut pe la fiecare masă, stând de vorbă cu lucrătorii și dându-le indemnuri. A stat în special în fața unui grup de ucenici, cărora lea grăit părintește despre rolul lor de azi și de mâine și despre nădej-dile ce Statul și le pune în ei pentru ridicarea meșteșugului românesc.

Aceleași coloane verzi, orânduite pe șirul aleilor, au salutat legionărește plecarea d-lui ministru Iasinschi și a celorlalți demnitari legionari.

Marșul legionarilor în București

Măreața adunare a cămășilor verzi în Capitala Țării. Peste

100.000 de legionari au defilat Duminică 6 Oct. în fața

Generalului Antonescu și a lui Horia Sima

Duminică 6 Octombrie s'a împlinit o lună decând puterile răului dela conducerea Statului au fost gonite, în locul lor așezându-se lumea nouă a legionarilor. Generalul Antonescu, Conducătorul Statului, a vrut să vadă cum arată legionarii după o lună de biruință. Din toate părțile au răspuns legionarii venind la chemarea comandantului lor, Horia Sima.

NE-AM TREZIT ÎN CÂNTECE

De dimineață ne-am trezit în cântece. Ori încotro îți îndreptai privirea numai legionari și iar legionari. Dela gară și până în mijlocul orașului numai cămăși verzi cari se îndreptau spre locurile hotărâte de adunare. Grupuri, grupuri, cântau. Lumea deschidea ferestrele privind cu drag la copiii României Legionare.

INTĂLNIRI ÎNLĂCRIMATE

La ceasurile 9 au început să sosească grupurile în piața mare din fața Sfintei Patriarhii. Fiecare își lua locul care îi era mai dinainte hotărât. În cele câteva ceasuri de răgaz până să se adune toți și până să sosească Generalul Antonescu și cu Horia Sima, s'au produs prin piață scene înduioșătoare. Mulți legionari, camarazi de luptă, nu se mai întâlniseră de ani de zile. Unii credeau că nici nu se vor mai vedea. Acum se întâlneau aici. Și încă în țară legionară. Plângeau de bucurie și se îmbrățișau și nici nu puteau vorbi de înduioșări ce erau.

FAMILIILE CELOR CĂZUȚI

Într-o tăcere adâncă sosesc familiile legionarilor căzuți în luptele legionare. Toți legionarii din piață au dat onorul ca semn de cinstire a acelora care au fost în stare pentru credința lor să-și verse până și sângele. Printre cei veniți era și Doamna Ileana, soția Căpitanului. Ochiul îi erau plini de lacrimi. Din mijlocul legionarilor strânși aici lipsea tocmai acela care i-a făcut pe toți să fie legionari.

Lipsea Căpitanul.

PRIETENI STRĂINI

În uniforme, cu steaguri și în rânduri frumoase, sosesc apoi prietenii noștri de peste hotare. În primul rând Nemții. Câțiva hitleriști îmbrăcați în uniformă partidului lor vin cu un steag pe pânză roșie și în mijloc cu o svastică albă. Este steagul Germaniei celei mari. Vin după aceia delegații oficiali germani și apoi înșiruiți, în uniforme naționale, câțiva sași din Ardeal. Toate delegațiile germane au fost încă o dovadă cât de prieten se are Germania cu România legionară. Alături de ei Italienii, în cămăși negre fasciste. Și un grup de femei. Trec toți încolonați, iar legionarii dau onorul celui de-al doilea mare prieten — Italiei. Și Japonezii au fost la sărbătoarea noastră, dovedind și ei că România nu este singură pe lume și că deși e așa mică are prieteni mari și tari, cari la nevoie sunt gata să o ajute. Și din partea Spaniei a venit o delegație.

TOATĂ LUMEA DREPTI !

Deodată se face mare mișcare prin mulțime. Prin Radio se dă poruncă: toată lumea drepti și pentru onor ! Sosesc Generalul Antonescu, conducătorul statului și Horia Sima, comandantul legionarilor. Cu toată disciplina lor, legionarii erau cât p'aci să rupă rândurile și să ia în brațe pe cei 2 conducători. Generalul Antonescu era îmbrăcat în cămașă verde de legionar. Când l'au văzut legionarii nu mai puteau de bucurie și strigau din toate puterile: să trăiască. Era așa de puternic strigătul de bucurie ieșit din zeci de mii de piepturi încât multă lume care era de față spunea că Bucureștii n'au auzit încă așa ceva.

GENERALUL ANTONESCU ȘI HORIA SIMA

Din spate chipul CĂPITANULUI privește peste legionari

Deabia străbătând prin zecile de mii de cămăși verzi, cei 2 conducători au ajuns la tribuna verde împodobită cu brad frumos. Pe un perete de scânduri era fixată frumos și mare icoana Căpitanului, așa cum se vede în chipul de alături. El stătea la spatele celor 2 și parcă privea mândru peste Legionarii lui, poruncind și celor mici și celor mari să facă numai bine pentru țara românească.

INCEP VORBIRILE

Mai întâi vorbește Horia Sima, comandantul legionarilor, care spune lumii întregi ca să se știe că între Legionari și Generalul Antonescu totdeauna a fost numai prietenie. Mulți n'au știut despre legăturile acestea. Generalul Antonescu a suferit cu noi, a luptat alături de noi și am biruit împreună. Ziua de 6 Septembrie este ziua care a arătat tuturor ce strânsă a fost prietenia dintre legionari și Generalul Antonescu. Astăzi Regele, Statul, Generalul Antonescu, poporul român și Mișcarea Legionară sunt una și nimeni și nimic nu le va mai putea despărți. Cu prilejul acesta d. Horia Sima a înființat o decorație cu titlul „Arhanghelul Mihail” pe care Generalul Antonescu o va da legionarilor ce au luptat eroic în zilele de 3—6 Septembrie.

CE A SPUS GENERALUL

În cuvinte hotărâte Generalul Antonescu a spus că a chemat cămășile verzi să facă împreună legământ sfânt să lupte pentru mai binele neamului românesc.

„Drumul nostru este cinstea, Puterea noastră este munca, Arma noastră este jertfa,

Casa noastră este credința”, a spus Generalul.

A sfătuit pe legionari să-și cinstească morții așa cum i-a învățat Căpitanul să aibă încredere în puterea cea mare a Statului legionar. A făcut chemare către toți Românii ce n'au prigonit pe legionari, și cari sunt cinstiți în viața lor, să vie și să lucreze în Legionare. nitați conștiințelor voastre.

Pentru aducerea aminte a zilei de biruință, d-sa a botezat piața din fața Sf. Patriarhii cu numele de piața 6 SEPTEMBRIE.

Ca încheiere la vorbirea Generalului Antonescu toată lumea venită aici a depus cu mâna sus următorul legământ :

„În duhul Căpitanului

„Și al Neamului

„În fața Regelui și a Generalului

„Ne legăm prin jertfa noastră supremă, să facem cu toții un popor și o țară „CA SOARELE SFANT DE PE CER”.

După asta, zeci de mii de oameni au cântat într'un glas cântecele legionare Ștefan Vodă, Dealul Negru, Sfânta tinerețe legionară și Imnul Muncitorilor.

LA STATUA LUI MIHAI VITEAZUL

Din piața numită 6 Septembrie. Generalul Antonescu și Horia Sima, s'au dus la statuia lui Mihai Viteazul ca să primească defilarea legionarilor.

Rând pe rând au trecut toate organizațiile legionare. Mai întâi Comandanții legionari, într'un pluton separat. Ei sunt cei cari au dus greul luptelor legionare. În fruntea lor Comandanții Bunei Vestiri, adică acei pușini cari au stat dintru înce-

puturi alături de Căpitan, suferind alături de el și ajutându-l în lupta lui.

„FRĂȚIILE DE CRUCE”

Rânduri, rânduri, vin elevii de liceu cari fac parte din „Frățiile de Cruce”. Băieți de școală, fiind tineri și având treburi cu cartea au o organizație a lor aparte numită „Frățiile de Cruce”. Ei sunt frați de cruce între ei. Înainte vreme toate acestea erau secrete ei neputând fi legionari deoarece Ministerale și Directorii de școli erau dușmani ai Legiunii. Acuma au putut și ei, pentru prima dată, să vină neștingheriți de nimeni și să pășească în cămașă verde în fața lumii întregi. „Frățiile de Cruce” sunt una din cele mai dragi organizații ale Legiunii. Elevii sunt viitorii studenți și dintre ei se vor alege conducătorii țării de mâine.

STUDENȚII VIN LA RÂND

Îmbrăcați cu o cocardă tricoloră, defilează un mare grup de preoți. Mulți dintre mii în fruntea organizațiilor lor. Toți pășesc hotărât și mulțumiți pentru că au fost în stare să pătimească atâtea pentru Legionare. Cei mai mulți morți în luptele legionare sunt dintre studenți. Cei mai mulți conducători ai țării și ai Legiunii, tot dintre studenți sunt veniți sau sunt chiar și azi studenți. Ei au fost dintru începuturi credincioși Căpitanului. Pentru asta au fost svârliți în închisori, pentru asta nu le-a mai dat Statul nici un ajutor, pentru asta li s'au închis toate casele studențești.

Acuma au biruit și deacea pășesc falnic prin fața Conducătorului Statului și a Comandantului legionarilor.

MUNCITORII PĂȘESC ALĂTURI

Îndată după studenți vin șirurile nesfârșite ale muncitorilor. Unii după alții ca să pecetluiască astfel legătura strânsă dintre student și muncitor în Statul legionar. Toți muncitorii sunt îmbrăcați în cămașă verde și arată așa de frumos. Ei defilează cu pas greu, îngreuiat de truda muncii de fiecare zi. Dar cu cât e mai greu cu atâtea e mai hotărât. Se văd suflete oțelite ce sunt gata oricând să moară pentru Legionare. Ei sunt bucuși că au fost scoși din ghiarele comunistilor și sunt apoi bucuși că statul legionar este un stat al studenților și al muncitorilor. Ei nu așteaptă nimic pe de gata. Dovada că au îmbrăcat cămașă verde care înseamnă lucru pentru stat și țară. Dar o grijă pentru ei va fi totdeauna noul stat. De asta cunt și ei siguri. De ceia țin capul sus și fruntea dreaptă. Se simt la ei acasă.

VIN ȚĂRANII ARDELENI

Trecând printre lumea ce stătea și privea, și care bătea din palme și aruncau flori peste ei, au sosit în fața tribunei țărani ardeleni îmbrăcați în frumoasele lor costume naționale. Mari și sănătoși, treceau ca niște soldați ai vechiului împărat Traian. Garnizoanele legionare dela Deva, Hunedoara, Brad, Orăștie, Cugir, Baia de Criș și Tebea au fost mult lăudate. Din ținuturile Orăștiei un grup era îmbrăcat în costumul național pe care îl purta cu atâtea drag Ionel Moța. Ca o aducere aminte țărani lui ardeleni i-au purtat pe umeri costumul drag lui, iar în inimă purtând credința pentru care a murit el.

Valuri, valuri vin bucovinenii, dobrogenii și toate garnizoanele din țară. Nici macedonenii de peste hotare n'au fost l'psă, venind în costumele lor și mărturisind credința în mai bine.

Ca unul a defilat toată țara românească, unind astfel sufletele tuturor în credința că România legionară va face tot ceea ce a poruncit Căpitanul, profetul și martirul ei.

Din durerile Românilor ardeleni

**STATUL UNGURESC VREA SĂ IA PĂMÂNTURILE ȚĂRANILOR
RĂMAȘI ÎN NORDUL ARDEALULUI
ROMÂNI TRIMIȘI CA „MARFĂ” PESTE GRANIȚĂ**

Cu toate că la Viena Ungurii au arătat sus și tare că se vor ține de tocmeala de acolo și vor lăsa pe toți Românii din Nordul Ardealului să trăiască după legea lor și să păstreze pământul care îl au, se pare că totul a fost numai vorbă goală. Tot mai dese sunt știrile că la Budapesta se coc planuri cum să ia pământul țăranilor Români. În dosul acestor lucrături stau marii magnafi unguri cari au început să spue că țăranul nu-și poate lucra pământul și că ar fi bine să ajute ei pe țărani să-și lucreze ogorul. Despre ce fel de ajutor este vorba, își poate oricine închipui. Nimeni n'ar fi contra ajutorului, dacă domnul Magnat dela Budapesta ar veni la coarnele plugului și la sapă alături de țăran. Dar el vrea altă socoteală. El vrea să „ajute” — vorba vine — pe Român, adică să-i ia pământul și să-l facă iară iobag la ungur. Ei vreau să sărăcească pe Români pentru că așa este mai ușor să-i subjuge.

Până acum nu știm încă dacă într'adevăr Parlamentul dela Budapesta va vota sau nu legi care să ia pământul Românilor. De necrezut nu este, pentru că după cum se aude, Ungurii își cam fac de cap cu Ro-

mânii noștri. Gazetele aduc acum de curând vestea celor petrecute la granița româno-ungară.

Anume, într-o zi au sosit din Ungaria, cu un tren la Curtici, mai multe vagoane de marfă în care, în loc de marfă, autoritățile românești au găsit 40 de persoane, Români, rămași în Ardealul pierdut la Unguri. Toți aceștia fuseseră arestați de Unguri și svârliți ca vitele în vagoane, nepermițându-se nici măcar să-și facă treburile omenești. Toți numai oameni învățați, din ținutul Oradiei. Între ei se afla și Episcopul ortodox de Oradea, Nicolae Popovici, care nici el n'a fost cruțat. Nici unul din cei arestați n'au putut să-și ia ceva cu ei din ceea ce au avut. Nici măcar merinde nu și-au putut lua.

La Cluj s'au petrecut iarăși lucruri asemănătoare. Peste 200 de oameni învățați între care și profesorul Emil Hațieganu au primit porunca ca în 3 ceasuri să plece peste graniță în România, având voie să ia din toată averea lor numai o pătură și merinde pe o zi.

Așa lucruri nu fac cinste Ungurilor. Să nu uite ei că nici Dumnezeu nu ajută celor ce se poartă așa.

Prețul grâului s'a fixat

MĂSURILE LUATE SPRE FOLOSUL ȚĂRANILOR

Mereu s'a tot spus înainte despre măsurile luate de fel și fel de guvernatori pentru ajutorarea țăranilor în vânzarea grâului. Lucrurile au mers însă tot prost. Țăranului i se plătea grâul pe un preț de nimic iar pâinea la oraș se vindea pe un preț mare. Câștigau din asta numai mijlocitorii și cari 90 la sută sunt jidani. Pe lângă asta s'a observat că până la recolta viitoare avem cam puțin grâu și că o bună parte din făină se strica pe fel și fel de cocături de lux pe la orașe.

Văzând toate acestea d. General Antonescu și toți conducătorii statului legionar au hotărât câteva măsuri grabnice.

În primul rând prețul grâului a fost urcat dela 75 la 85 de mii de lei vagonul. Țăranul va câștiga astfel cu 10 mii de lei mai mult la vagonul de grâu.

Marii comercianți — cum am spus aproape toți jidani — cari au depozite de grâu cumpărat cu 75 mii lei vagonul vor trebui să dea Statului diferența de 10 mii.

A doua măsură este opreliștea de a se mai vinde la orașe pâine caldă (moale). Se va vinde numai pâine coaptă cu 2 zile înainte, deci uscată. Acest fel de pâine este și mai sănătos și nici nu se trece așa de repede. Totodată s'a dat poruncă să se facă numai un fel de pâine. TOATĂ LUMEA, BOGAT ȘI SĂRAC VA MÂNCA DE ACUM ÎNAINTE același fel de pâine.

Pâinea nu se va mai vinde cu bucata ci cu kilogramul. Până acum se vindea o pâine 9 lei. Toată lumea credea că pâinea are 1 kilogram; de fapt ea avea numai 700 de grame și de multe ori nici atâta. Acum se va vinde cu cântarul. 1 kg. de pâine costă 13 lei. În felul acesta nu mai poate fi păgubit nici cumpărătorul.

Totodată guvernul va avea grijă ca ținuturile unde nu se face grâul, ca de pildă ținutul Moșilor, să nu sufere de pe urma acestor urcări de prețuri la grâu, făcute spre folosul marelui mulțimi de țărani români producători de grâu.

Știrile săptămânii

PROCESUL CĂPITANULUI

Comisia de cercetare a proceselor politice și de pedepsire a judecătorilor cari judecă strâmb au găsit că procesul Căpitanului nu s'a judecat după lege. De fapt țara românească știa asta dela începutul procesului. Comisia a hotărât ca să se mai judece odată. Ca judecători vor fi însuși Președintele Înaltei Curți de Casație și cu toți președinții mai mari dela Înalta Curte.

Așteptăm ca această nouă judecată să spele rușinea cea mare: condamnarea Căpitanului.

LEGIONARI ÎN ITALIA. Ca să arate și mai mult prietenia dintre cele două țări, șeful tineretului italian d. Ettore Mutta, secretarul partidului fascist a poftit un grup de legionari să ia parte la niște sărbători ale Italiei. Legiunea s'a grăbit să le trimită 100 din cei mai frumoși flăcăi ai României care să ne facă cinste peste hotare. Ei au plecat Duminecă spre Italia și sperăm că numai lucruri bune vom auzi despre ei.

GAZETELE STRAINE SCRIBU. Așa de mare a fost sărbătoarea legionară de Duminecă încât gazetele străine sunt pline de știri despre ea. Mai ales în țările prietene anume Germania și Italia s'au scris lucruri frumoase despre ordinea și cumințenia legionarilor.

Într'adevăr își crește inima de bucurie văzând că și străinii au început să ne prețuiască.

PENTRU TREABĂ — ȘI CONTROL. Lucrurile merg bine dacă se face și control. De părerea asta sunt d. General Antonescu, conducătorul statului și d. Horia Sima, comandantul legionarilor. Amândoi au început să plece pe neașteptate în diferite părți ale țării și să controleze acolo la fața locului cum merg treburile. D. Horia Sima a fost la Brașov unde a văzut cum merge lucrul la Administrația Financiară și la Prefectură.

Pe de altă parte d. General Antonescu făcând un control la un regiment și negăsind totul în regulă a pedepsit aspru și imediat pe toți vinovații.

În felul acesta credem că se poate face regulă în țară pentru că sunt oameni cari de vorbe nu ascultă. Ei trebuiesc să fie controlați și pedepsiți. Cu vremea nu va mai scăpa nici un vinovat fără pedeapsa pe care o merită.

POLIȚIST — DAR HOT. Făcându-se controale pe la cei ce au condus țara înainte de a veni legionarii la guvern, s'a dat și de unul cu numele Ralet — jidan clasa întâi, dar totuși chestor de poliție la București. Pe lângă asta era și finul lui Gavrilă Marinescu, cel care a omorât pe legionari la Poliția din Capitală. Finul acesta sprijinit de bună seamă și de nașul lui s'a pus pe furate ca 'n codru.

Și-a făcut casă mare în București, o vilă la țară, apoi a cumpărat — vorbă să fie — (cele mai multe le-a luat) zeci de mașini și automobile și s'a gândit să mai aibă și o moară pe care a cumpărat-o cu banii Ministerului de Interne dar a folosit-o el.

Cu venirea legionarilor s'a terminat cu pungășile lui. Acuma stă la răcoare arestat de poliția legionară și așteaptă să-și primească pedeapsa.

UNIVERSITATEA DIN CLUJ. Pierzând Clujul, unul din cele mai mari centre de cultură românească, a trebuit să se mute și Universitatea noastră de acolo. Cele mai multe Facultăți s'au mutat la Sibiu, altele pe la Timișoara, Alba Iulia și Brașov.

Universitatea dela Cluj va fi astfel împrăștiată pe tot cuprinsul Ardealului.

D. General Antonescu a luat deaceia măsura de a face o mare cetate Universitară la Alba Iulia. Până atunci lucrurile vor rămâne așa cum se poate.

PENTRU FRĂȚII RĂMAȘI LA STRĂIN. Direcția poștelor comunică privitor la scrisorile către Români rămași dincolo de granițele țării că prețul lor este următorul:

Pentru Românii din Basarabia, Ardeal, Bucovina și Bulgaria rămași în afara granițelor, o scrisoare simplă costă 16 lei, dacă nu e mai grea de 20 de grame. Pentru fiecare 20 grame în plus se mai plătesc 10 lei. O carte postală costă 10 lei.

Acesta este prețul, dar dacă scrisorile ajung acolo sau nu, despre asta nu știm noi.

DIN ÎNCHISOARE MUZEU NAȚIONAL. Una din închisorile în care legionarii au suferit cel mai mult este cea dela Râmnicul Sărat. Acolo legionarii în frunte cu Căpitanul au fost tratați ca cei mai de pe urmă pungași. Acolo s'au irosit vieți tinere de legionari. Familiile celor cari au suferit acolo au cerut d-lui General Antonescu să facă din închisoare un locaș de piosă aducere aminte pentru toate cele petrecute între zidurile ei. D. General cu mare dragoste a aprobat declarând că se va face din închisoarea dela R-Sărat în care a stat Căpitanul, un monument istoric și un muzeu legionar.

Și iată așa din închisoare a ajuns muzeu istoric. Pentru asta însă tare multe suferințe au mai trebuit.

SITUAȚIA AGRICOLĂ. Seceta din ultima lună a cam împiedicat facerea ogoarelor și semănatul grâului.

Nici porumbul nu se copleșe așa că și asta a fost pedică. Bucuria cea mare este însă că seceta aceasta a copt porumbul dela câmpie. Altfel nu am fi avut porumb pentru hrană.

Semănături cu rapiță de toamnă s'au făcut numai pe 6000 de hectare. Se speră că rapița de primăvară să dea rezultate mai bune.

Dacă Dumnezeu va avea grijă să plouă vor putea și plugurile trase de vite să intre în brazdă și astfel vom putea face ceva mai multe semănături de toamnă.

IERȚARE DE PEDEPSE. Cu prilejul zilei de 6 Octombrie când au venit legionarii la București, M. Sa Regele Mihai a semnat un Decret prin care a iertat o mulțime de pedepsiți pentru fapte găsite nu prea mari. A golit multe temnițe. Cei scăpați s'au bucurat și au promis că de acuma se vor purta mai bine.

Poate că iertarea să îndrepte mai repede pe păcătoși.

CASA JIDOAFCEI LUPESCU. Palatele ei nu le-a putut lua, așa că legionarii au pus mâna pe ele. În una din aceste palate se poate vedea câți bani s'au cheltuit din punga bietului țăran pentru parfumurile unei jidoafce. Au rămas sticle numai de argint și aur. Treptele casei și etălpii și umerii ferestrelor sunt numai de marmoră. Câteva trepte au costat peste 10 milioane. Paturile sunt ca în poezie lucrate numai în aur curat.

Câțiva legionari săraci cari n'aveau unde dormi li s'a dat însă dreptul să doarmă în paturile de aur făcute pe cheltuiala țării. Să fi văzut ce bin le ședea băeților de țăran și muncitor în pat de aur. Dealtfel ei erau cei ce le meritau.

Citiți și răspândiți

„LIBERTATEA”

Ad-ția București III; Str. Popa Savu 56